

Krizový plán Moravskoslezského kraje - informační leták

Krizový plán Moravskoslezského kraje je určen pro správní obvod Moravskoslezského kraje. Byl zpracován na základě zákona č. 240/2000 Sb., „o krizovém řízení a o změně některých zákonů“, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., § 14 odst. 1 a § 15 odst. 2 písm. b), a jeho obsah a rozsah stanoven nařízením vlády č. 462/2001 Sb., ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb. Ve smyslu uvedených ustanovení zabezpečil zpracování Krizového plánu Moravskoslezského kraje (dále jen KP MSK) Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje (dále jen HZS kraje). Autory specifických částí plánu jsou zpracovatelé za odborné gesce.

Plán v základní verzi byl zpracován v letech 2003-2004, byl projednán v bezpečnostní radě kraje a schválen hejtnanem s účinností od 1.1.2005. Od tohoto data je průběžně doplňován o další části na základě nových poznatků a podnětů, je neustále precizován a aktualizován. V rámci tzv. souhrnné tříleté aktualizace byl opětovně schválen s účinností od 1.1. 2008. Elektronická podoba plánu je v aktuálním stavu udržována nepřetržitě.

Části krizového plánu

Úvod - obsahuje definici KP MSK, vymezuje jeho účel a cíl.

Základní část

Působnost a odpovědnost zpracovatele KP MSK – údaje o zpracovateli plánu, spojení na operační střediska, statutárním zástupci kraje, správních obvodech. Popis územní působnosti kraje, HZS kraje a Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje.

Charakteristika organizace krizového řízení v Moravskoslezském kraji – popis a schématické znázornění systému krizového řízení v kraji včetně věcně příslušných orgánů a organizací pro činnosti související s krizovou připraveností a s řešením krizové situace.

Krizová rizika a zajištění krizových opatření – výčet krizových rizik a vazba na operační plány, charakteristika kritické infrastruktury a po oblastech přehled jejich subjektů, přehledy právnických a podnikajících fyzických osob, které zajišťují plnění opatření vyplývajících z KP MSK (mají povinnost zpracovávat plány krizové připravenosti), vybraných vzdělávacích zařízení za účelem péče o žáky v době, kdy ji nemohou vykonávat zákonní zástupci, subjektů hospodářské mobilizace; popis systému regulačních opatření ke snížení spotřeby nedostatkových surovin, výrobků a energií.

Další podklady - přehled krizové a ostatní související legislativy, přehled krizových stavů, jednací řád Krizového štábu Moravskoslezského kraje, statut zajišťovacího fondu (finanční fond) na výdaje v souvislosti s mimořádnými událostmi (vyžadujícími provedení záchranných, likvidačních a obnovovacích prací), vzorové formuláře rozhodnutí a nařízení hejtmána kraje, plán přípravy členů Krizového štábu Moravskoslezského kraje, plán provádění kontrol úplnosti, aktuálnosti a věcné správnosti KP MSK, určení obcí k rozpracování vybraných úkolů KP MSK, zásady manipulace s KP MSK, způsob jeho používání a aktualizace.

Přílohová část

Přehled sil a prostředků – výčet organizací disponujících využitelnými silami a prostředky. Přehled je doplněn o seznam stálých úkrytů vedených v evidenci HZS Moravskoslezského kraje.

Přehled krizových opatření – tabulky opatření pro 6 stanovených oblastí správních činností odpovídajících „Seznamu opatření pro Národní systém reakce na krize“ a činnosti k specifickým opatřením uvedeným na katalogových listech pro jednotlivé krizové situace.

Typové plány – plány zpracované ústředními správními úřady pro jednotlivé druhy krizových situací s doporučenými typovými postupy, zásadami a opatřeními pro jejich řešení. Jsou informačním zdrojem pro tvorbu operačních plánů.

Povodňový plán Moravskoslezského kraje – těžiště opatření plánu je v řešení přirozených povodní. Jedná se o plán s obsahem geografických a hydrologických údajů a manipulačních pravidel významných vodních děl. Plán poskytuje údaje o ohrožení, o povodňové službě, o stupních povodňové aktivity a o činnosti povodňových komisí a správy toků. Součástí plánu jsou: schéma přenosu informací, dislokace měřících stanic, mapy záplavových území a další související údaje v rámci požadavků vodního zákona.

Havarijný plán Moravskoslezského kraje *** – obsáhlá příloha KP MSK - obsahuje informační část (charakteristiku kraje a analýzu vzniku mimořádných událostí), operativní část (síly a prostředky pro záchranné a likvidační práce) a plány konkrétních činností (zahrnující jednotlivé druhy systémových ochranných opatření, především vůči obyvatelstvu).

Vnější havarijní plány – vycházejí ze zákona o prevenci závažných havárií. Jednotlivé plány BorsodChem MCHZ, s.r.o., Ostrava - Mariánské Hory, ČEZ Energetické služby, s.r.o., ArcelorMittal Ostrava, a.s., OKD, OKK, a.s., Koksovna Svoboda, Ostrava – Přívoz, OKD, OKK, a.s., Koksovna Jan Šverma, Ostrava – Mariánské Hory, ČEPRO, a.s.-Sklad Sedlnice, Třinecké železárny, a.s. a Energetika Třinec, a.s., PRIMAGAS, s.r.o., Horní Suchá, BOCHEMIE, s.r.o., Bohumín - jsou členěné na informační část, operativní část a plány konkrétních činností. Obsahují problematiku vzniku závažné havárie u provozovatelů objektů a zařízení vyrábějících, zpracovávajících, používajících, přepravujících nebo skladujících nebezpečné látky a jejího dopadu především na okolní obyvatelstvo. Základem vnějších havarijních plánů je zpracovaná analýza rizik. V každém jednotlivém plánu je vymezena zóna havarijního plánování včetně mapového podkladu, stanoveny požadavky havarijní připravenosti a opatření k provádění záchranných a likvidačních prací.

Řešeno je odvrácení nebo omezení bezprostředního ohrožení havárií a při vzniku havárie odstranění způsobených následků. Zásah složek IZS je řešen tzv. havarijními kartami.

Operační plány (OP) – plány předpokládaných postupů a zásad pro řešení konkrétního druhu krizové situace na konkrétním území včetně nutných opatření, způsobů nasazení sil a prostředků a jejich zabezpečení; cíle a úkoly řešení možné krizové situace; objekty a území, kterých se krizová situace týká.

Operační plány v KP MSK:

Soubor OP „**Ochrana území pod vodními díly před zvláštními povodněmi**“ – pro vodní díla: Šance, Morávka, Těrlicko, Žermanice, Olešná a kaskáda vodních děl Slezská Harta a Kružberk, dále Pocheň, Baška, Bartošovice, Hlučín, Větrkovic a Butovice (k plánům je tzv. Operační manuál pro zabezpečení varování obyvatelstva a vyrozumění orgánů a organizací při vzniku nebo nebezpečí vzniku zvláštních povodní). OP pro každé vodní dílo je souhrnem opatření pro případ vzniku průlomové vlny v důsledku technického poškození hráze nebo geomechanických vlivů. Důraz je položen na včasné varování obyvatelstva, vyrozumění orgánů krizového řízení a dalších dotčených subjektů, zajištění veřejného pořádku, zdravotnickou pomoc, nakládání se zemřelými a stavebnětechnická a asanační opatření v záplavovém území. Zapracovány jsou rozsahy vodou zasažených území včetně vyjádření na mapových podkladech ve vazbě na evakuaci a nouzové přežití.

OP „**Ptačí chřipka**“ vyjadřuje charakteristiku nákazy, specifikuje účast na její likvidaci a rozpracovaná opatření zejména ve velkochovech. Týká se soupisů drůbeže, způsobu jejího utrácení a neškodného odstranění. Důležitým obsahem je postup stanovení a vymezení pásem - ochranného pásma (poloměr 3 km) a pásma dozoru (poloměr 10 km) a režimová a ochranná opatření v těchto pásmech.

OP „**Pandemie chřipky**“ vychází z opatření k zamezení šíření infekce mezi lidmi a požadavků profylaxe. Zabývá se mj. kalkulací zajištění antivirového přípravku a očkovací látky pro vybrané kategorie obyvatelstva a profesí, omezení chování obyvatelstva, zdravotnickou péčí a dalšími organizačními úkoly včetně nakládání se zemřelými.

OP „**Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu**“ má těžiště v opatřeních nouzového výdeje strategických zásob ropy a pohonných hmot, včetně distribuce výdejových karet a přidělových lístků pro výdej nouzových zásob.

OP „**Sněhová kalamita a extrémní mráz**“ je zaměřen na opatření v dopravě, energetice, vodním hospodářství a u objektů (např. zatížení střech).

OP „**Dlouhotrvající vedro a sucho**“ je zpracován s důrazem na hospodářská opatření v energetice, dopravě, protipožární opatření, řízenou regulaci distribuce potravin, spotřeby vody a aktivaci služby nouzového zásobování vodou.

OP „**Větrná bouře**“ je orientován jak na prevenci (doporučené chování před a v průběhu bouře) tak i na likvidaci dopadů bouře na energetiku, dopravu, provoz komunikačních sítí, lesní hospodářství a další.

OP „**Následná ochranná opatření při radiační havárii**“ řeší monitorování radiační situace, zdravotnická opatření, opatření v potravinovém řetězci, veterinární a další opatření.

Dílčí plán obrany Moravskoslezského kraje – plán tématicky ohraničeného obsahu přičleněný ke KP MSK jako samostatná příloha. Je v působnosti zpracovatele (Krajský úřad Moravskoslezského kraje) k řízení a organizaci zajišťování obrany státu na území vymezeném správním obvodem Moravskoslezského kraje podle díků zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky a nařízení vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu.

Plán nezbytných dodávek – plán uplatňovaný pro zajištění věcných zdrojů – nezbytných dodávek. Poskytuje přehledy existujících věcných zdrojů pro uspokojování základních životních potřeb obyvatelstva, pro podporu činnosti složek IZS a havarijních služeb, a pro podporu výkonu státní správy za krizových stavů. Druh dodávek se vztahuje k potřebám dle opatření stanovených operačními plány a plány konkrétních činností (např. potraviny, oděvy, stany, kontejnery pro uhynulou drůbež, transportní vaky pro zemřelé a další).

Plán akceschopnosti Moravskoslezského kraje – plán postupů a lhůt zabezpečení připravenosti orgánů Moravskoslezského kraje k plnění úkolů za krizových situací. Konkretizuje obsah připravenosti orgánů kraje a orgánů krizového řízení kraje na krizové situace, aktivaci krizového štábu kraje včetně jeho zabezpečení a ochrany. Plán řeší problematiku obsazení, vybavení, komunikace a činnosti krizového štábu kraje, zejména činnost jeho stálé pracovní skupiny.

Plán spojení – plán technických a organizačních opatření sloužících k zabezpečení komunikace a předávání informací při řešení krizové situace orgánům krizového řízení, složkám IZS, nasazeným jednotkám a dalším právníkům a fyzickým osobám s těžištěm v přehledech kontaktů na právníky osoby.

Topografické mapy – mapové podklady zpracované Geografickým informačním systémem na bázi ESRI. Mapy umožňují práci s geografickými informacemi a především slouží pro potřeby provádění analýz a vytváření zámýslů činnosti na sledovaném území (např. mapy zón havarijního plánování, záplavových území a území pod vodními díly, kde se projevuje účinek průlomové vlny při zvláštní povodni, přesné určení dislokací zdrojů rizik a ohrožených významných objektů a další).

*** *Havarijní plán Moravskoslezského kraje – informační leták je zpracován samostatně.*

Havarijní plán Moravskoslezského kraje – informační leták

Havarijní plán Moravskoslezského kraje (dále jen HP MSK) je dokument, jehož podstatným obsahem jsou opatření k provádění záchranných a likvidačních prací k odvrácení nebo omezení bezprostředního ohrožení mimořádnou událostí, k odstranění následků vzniklých vlivem mimořádné události a opatření v systému ochrany obyvatelstva.

Je zaměřen na ochranná opatření při živelních pohromách, antropogenních haváriích nebo jiných nebezpečích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Stanovuje úkoly obcím, správním úřadům a fyzickým i právníckým osobám při přípravě na tyto události i v jejich průběhu a podporuje plánování a řízení postupu integrovaného záchranného systému.

Části havarijního plánu

Úvod - obsahuje definici HP MSK, vymezuje jeho obsah a použití.

Informační část

Charakteristika kraje – informativní souhrn údajů o Moravskoslezském kraji včetně geografické, demografické, klimatické a hydrologické charakteristiky kraje a popisu infrastruktury.

Analýza vzniku mimořádných událostí – popis metody provedení analýzy rizik v Moravskoslezském kraji (souhrnná analýza vzniku mimořádných událostí a detailní analýza rizik), specifikace mimořádných událostí, přehledy ohrožujících a ohrožených objektů.

Operativní část

Síly a prostředky pro záchranné a likvidační práce – dílčí dokument o silách a prostředcích k záchranným a likvidačním pracím; informuje o poskytovatelích těchto sil a prostředků.

Plány konkrétních činností

Plán vyzkoušení - plán technických a organizačních opatření k zabezpečení předávání informací o hrozící nebo nastalé mimořádné události orgánům krizového řízení a dalším právníckým a podnikajícím fyzickým osobám určeným havarijním plánem.

Traumatologický plán – plán úkolů a způsobů řízení ve zdravotnictví se zaměřením na činnost při hromadných neštěstích, popis činnosti operačních středisek Územního střediska záchranné služby MSK v režimu traumatologického plánu a kontakty na zdravotnické služby a zařízení (nemocnice).

Plán varování obyvatelstva – plán o způsobu varování obyvatelstva při vzniku nebezpečí. Mimo jiné specifikuje určení jediného existujícího varovného signálu „Všeobecná výstraha“ (kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund). Seznamuje s úlohou vyzkoušení center a koncových prvků varování (sirény, obecní rozhlas). Informuje o náhradním způsobu varování, o způsobu předání tísňových informací, o způsobu informování o ukončení nebezpečí ohrožení a o rozdělení odpovědnosti za provedení varování obyvatelstva. Plán reflektuje požadavky na maximum pokrytí území kraje technickými prostředky varování.

Plán ukrytí obyvatelstva - plán k zásadám zabezpečení ochrany ukrytím. Obsahuje zásady improvizovaného ukrytí, informuje o odpovědnosti za provedení opatření k ukrytí.

Plán individuální ochrany obyvatelstva - plán využití prostředků individuální ochrany pro stanovené kategorie obyvatelstva pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu (dětské ochranné vaky, dětské ochranné kazajky, ochranné masky pro děti a dospělé populace, včetně ochranných filtrů a ochranné oděvy). Prostředky jsou výhradně určeny k ochraně před toxickými, radiačními a infekčními účinky bojových otravných, radioaktivních a biologických látek. Ochrana jednotlivce (jeho dýchacích cest, očí a povrchu těla) je prioritně zabezpečována použitím improvizovaných prostředků ochrany (např. pláštěnky, gumáky, čepice, šátky apod.).

Plán evakuace obyvatelstva – plán opatření pro organizované přemístění osob, hospodářských zvířat a věcných prostředků z prostorů ohrožení mimořádnou událostí do nových míst dislokace (v Moravskoslezském kraji je orientován na ohrožení přirozenou a zvláštní povodní - přitom principy evakuace podle tohoto plánu platí i pro jiná ohrožení). Osnovu plánu tvoří zásady provádění evakuace, rozsah evakuačních opatření, orgány evakuace a rozdělení odpovědnosti za provádění evakuace; specifikováno je zdravotnické, dopravní, bezpečnostní a informační zabezpečení evakuace. Opatření plánu organizačně předcházejí opatřeními plánu nouzového přežití obyvatelstva.

Plán nouzového přežití obyvatelstva – plán překonání kritické zátěže z působení mimořádné situace na zdraví a životy obyvatelstva. Obsahuje řešení nouzového zabezpečení ubytování, zásobování potravinami a vodou, nouzové základní služby obyvatelstvu, nouzové dodávky energií, organizování humanitární pomoci a další přípravu podmínek nouzového přežití. Opatření plánu organizačně navazují na opatření plánu evakuace.

Plán monitorování – plán způsobů a postupů soustavného sledování, měření a vyhodnocování veličin z pohledu hydrologické, meteorologické, klimatické, radiační a chemické situace včetně přepravy neb. látek, dále čistoty ovzduší a vod, úniku metanu a výskytu epidemie a epizootie.

Pohotovostní plán veterinárních opatření - plán pro případ vzniku nebezpečných nálezů u zvířat. Z veterinárního hlediska řeší případy výskytu slintavky a kulhavky, moru prasat, ptačí chřipky, Newcastlelské choroby, BSE a katarální

horečky ovcí. Vyjádřeny jsou zde zásady pro veterinární činnost v případě radiační a chemické havárie a ochrana proti účinkům bakteriologických prostředků.

Plán veřejného pořádku a bezpečnosti – plán zajištění plnění úkolů Policie ČR jako základní složky integrovaného záchranného systému při vzniku a řešení mimořádné události (krizové situace). Obsahuje operační řízení policie, její síly a prostředky a součinnost v rámci IZS ve smyslu udržení (obnovení) veřejného pořádku a bezpečnosti.

Plán ochrany kulturních památek – plán účelového řešení ochrany kulturních památek na území Moravskoslezského kraje před negativními vlivy mimořádných událostí. Ochrana se týká jak movitých tak nemovitých kulturních památek.

Plán hygienických a protiepidemických opatření – v plánu jsou uvedena a analyzována hygienicko protiepidemická opatření a vyjmenovány síly a prostředky pro tato opatření. Součástí je Pohotovostní plán pro případ výskytu nebezpečných infekčních nemocí s řešením rozdělení odpovědnosti, postupu při ohlášení mimořádné události a využití pohotovostních skupin krajské hygienické stanice.

Plán komunikace s veřejností a hromadnými informačními prostředky – plán řešení komunikace s hromadnými informačními prostředky včetně předem připravených textů televizních a rozhlasových relací. Seznamuje s formami, způsoby a postupy při poskytování informací obyvatelstvu o aktuálním ohrožení mimořádnou událostí. Informuje o tiskovém středisku a o odpovědnosti za komunikaci s veřejností a hromadnými informačními prostředky.

Plán odstranění odpadů vzniklých při mimořádné události - plán specifikace odpadů, včetně odpadních vod po dekontaminaci, s výčtem skládek, spaloven a jiných zařízení na odstranění odpadů. V závěru je rozdělení odpovědnosti a stanovení dozoru při odstranění odpadů.

Plán opatření při hromadném úmrtí osob - plán postupů a opatření při hromadném úmrtí osob v důsledku vzniku a trvání mimořádné události - krizové situace. Předepisuje postupy při zjištění a oznámení úmrtí, při vyhledání zemřelých osob a jejich identifikaci, při zacházení s tělesnými pozůstatky a vlastní proces pohřbení.

Plán dekontaminace – plán odstraňování nebezpečných a škodlivých látek z povrchů a prostředí. Vymezuje odstraňování látek podle druhů látek, podle předmětu zasažení (kdo je zasažen nebo co je zasaženo) a provedení odstranění (částečné a úplné). Informuje o prostředích, kde se dekontaminace provádí (místech očisty) a specifikuje detoxikaci, desaktivaci a desinfekci.

Plán psychologické a duchovní pomoci – plán zabezpečení akutní posttraumatické intervenční péče a základní psychologické a duchovní pomoci obyvatelstvu při krizových životních situacích, které mohou nastat během anebo po mimořádných událostech. Obsahem je posttraumatická pomoc v úrovni psychosociální a duchovenské péče.

Metanový havarijní plán – plán systémového přístupu k řešení mimořádné události vzniklé výstupem důlních plynů na povrch v případech, kdy může dojít k ohrožení života a zdraví osob nebo majetku v důsledku vzniku nedýchatelného nebo explozivního ovzduší.

Plán zásahu složek IZS při havárii s únikem nebezpečné látky ze stacionárních zařízení – plán je zpracován formou tzv. havarijních karet, které jsou nástrojem k rozhodování při realizaci prvotních opatření v případě vzniku havárie s účastí nebezpečné látky. Havarijní karty jsou určeny složkám, které se podílejí na organizaci zásahu, minimalizaci následků a ochraně obyvatelstva.

Plán dobrovolné pomoci - plán organizace pomoci vykonávané dobrovolníky při mimořádných událostech a krizových situacích. Zahrnuje alternativy poskytování dobrovolné pomoci podle zákona, zajištění a využití dobrovolníků a souhrn opatření nutných k realizaci dobrovolné pomoci.